

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 13 травня 1996 р. № 502
(в редакції постанови Кабінету Міністрів України
від 23 січня 2024 р. № 80)

ПОРЯДОК
користування землями водного фонду

1. Цей Порядок визначає механізм користування землями водного фонду, виконання комплексу водоохоронних заходів і проведення експлуатаційних робіт для створення сприятливих умов утримання таких земель.

Порядок надання земель водного фонду в користування та припинення права користування ними встановлюється земельним законодавством.

У цьому Порядку терміни вживаються у значенні, наведеному у Водному кодексі України, Земельному кодексі України, Законах України “Про управління відходами”, “Про внутрішній водний транспорт”.

2. До земель водного фонду належать землі, зайняті:

1) морями, річками, озерами, водосховищами, іншими водними об’єктами, болотами, а також островами, не зайнятими лісами;

2) прибережними захисними смугами вздовж морів, річок та навколо водойм, крім земель, зайнятих лісами;

3) гідротехнічними, іншими водогосподарськими спорудами та каналами, а також землі, виділені під смуги відведення для них;

4) береговими смугами водних шляхів;

5) штучно створеними земельними ділянками в межах акваторій морських портів.

3. На землях водного фонду можуть проводитися роботи, пов’язані з будівництвом гідротехнічних, лінійних та гідрометричних споруд, інженерно-технічних і фортифікаційних споруд, огорож, прикордонних знаків, прикордонних просік, засобів навігаційного обладнання, поглибленням дна для забезпечення судноплавства, у тому числі експлуатаційне днопоглиблення (роботи, що проводяться з метою підтримання заданих навігаційних габаритів морських і внутрішніх водних шляхів, акваторій морських портів), видобуванням корисних копалин (крім піску, гальки і гравію в руслах малих та гірських річок), розчисткою русел річок, каналів і дна водойм, прокладанням кабелів, трубопроводів, інших комунікацій, організацією на береговій смузі внутрішніх водних шляхів будівництва тимчасових споруд і проведення інших необхідних робіт у

разі непередбаченої зимівлі судна або аварійних подій з суднами, а також бурові та геологорозвідувальні роботи.

Дозволи на днопоглиблювальні роботи (крім експлуатаційного днопоглиблення), прокладання кабелів, трубопроводів та інших комунікацій на землях водного фонду видаються в установленому законодавством порядку.

4. Користування землями прибережних захисних смуг уздовж річок, навколо водойм і на островах здійснюється у режимі обмеженої господарської діяльності, крім випадків, передбачених частиною другою статті 12 Закону України “Про внутрішній водний транспорт”. На зазначених землях забороняється провадження діяльності, що негативно впливає або може вплинути на їх стан чи суперечить їх призначенню, а саме:

1) розорювання земель (крім підготовки ґрунту для залуження і залісення), а також садівництво та городництво;

2) зберігання та застосування пестицидів і добрив;

3) влаштування літніх таборів для худоби;

4) будівництво будь-яких споруд (крім гідротехнічних, навігаційного призначення, гідрометричних та лінійних, а також інженерно-технічних і фортифікаційних споруд, огорож, прикордонних знаків, прикордонних просік, комунікацій, майданчиків для занять спортом на відкритому повітрі, об’єктів фізичної культури і спорту, які не є об’єктами нерухомості), у тому числі баз відпочинку, дач, гаражів та стоянок автомобілів;

5) влаштування місць видалення відходів, утворення відходів у процесі виробництва, гноєсховищ, кладовищ, скотомогильників, полів фільтрації тощо;

6) миття та обслуговування транспортних засобів і техніки;

7) випалювання сухої рослинності або її залишків з порушенням порядку, встановленого Міндовкіллям.

5. У прибережних захисних смугах уздовж морів, морських заток і лиманів та на островах у внутрішніх морських водах забороняється:

1) влаштування полігонів, накопичувачів стічних вод;

2) влаштування вигребів для накопичення господарсько-побутових стічних вод об’ємом понад 1 куб. метр на добу;

3) влаштування полів фільтрації, скидання рідких і шламових (мулових) відходів;

4) застосування стійких та сильнодіючих пестицидів;

5) випалювання сухої рослинності або її залишків з порушенням порядку, встановленого Міндовкіллям.

6. Водокористувачі, які експлуатують споруди штучних водних об'єктів і водогосподарських систем, зобов'язані дотримуватися встановлених режимів їх роботи, здійснювати відтворення, догляд, охорону та захист водоохоронних насаджень на берегах річок, навколо озер, водойм, у зонах відведення каналів відповідно до вимог законодавства.

7. Державний контроль за використанням та охороною земель водного фонду здійснюється Держгеокадастром та його територіальними органами, а також виконавчими органами сільських, селищних, міських рад у разі прийняття відповідною радою рішення про здійснення такого контролю у межах повноважень, визначених законом.

Державний контроль за дотриманням вимог законодавства про охорону земель здійснюється Держекоінспекцією та її територіальними органами у межах повноважень, визначених законом.
